

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 9. maj 2006
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2005-7220/21-0001
Dok.: KLH40267

Bidrag til aktuelt notat forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. maj 2006

Vedrørende dagsordenspunkt 5 – Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler og ændring af Rådets direktiv 93/13/EF (DS 302/06 af 13. april 2006)

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Resumé

Den 7. oktober 2005 har Kommissionen fremsat et nyt revideret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkreditaftaler, der har været genstand for drøftelse i rådets arbejdsgruppe. På baggrund af disse drøftelser har det østrigske formandskab udarbejdet et kompromisforslag af 13. april 2006.

Direktivforslaget indebærer som udgangspunkt en totalharmonisering og vil som udgangspunkt indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. I forhold til det oprindelige forslag er direktivets anvendelsesområde dog foreslået reduceret. Herudover er en række bestemmelser og forpligtelser for medlemsstaterne taget ud af direktivforslaget.

Det østrigske formandskab har forud for rådsmødet udvalgt en række emner til politisk drøftelse på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. maj 2006 og har i den forbindelse udarbejdet et spørgeskema til brug herfor. De udvalgte emner er harmoniseringsgraden, betaling før forfaldstidspunktet og sammenligning af tilbud om forbrugerkreditter på tværs af landegrænser. Herudover har formandskabet udvalgt en række artikler til drøftelse, som der forventes at kunne

opnås enighed om i den nærmeste fremtid. De vedrører oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede transaktioner og overtræk.

1. Baggrund og indhold

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit – forbrugerkreditdirektivet – (87/102/EØF) trådte i kraft i 1990.

Kommissionen afgav i maj 1995 en beretning til Rådet om forbrugerkreditdirektivets gennemførelse i medlemsstaterne.

Rådet vedtog i november 1995 en resolution, hvori det opfordrede Kommissionen til at sende beretningen i høring, tage hensyn til de kommentarer, der måtte fremkomme, og offentliggøre et resumé af kommentarerne.

Den danske regering afgav i juni 1996 høringssvar over beretningen.

Kommissionen afgav i september 1997 til Rådet en ny beretning, der således er en sammenfattende rapport over reaktioner og kommentarer til beretningen fra maj 1995.

Kommissionen blev af Rådet opfordret til på baggrund af reaktionerne på beretningen fra maj 1995 at fortsætte sine undersøgelser og overveje, om der er behov for yderligere fællesskabsinitiativer på dette område.

Kommissionen udsendte den 8. juni 2001 et oplæg til debat om ændring af forbrugerkreditdirektivet.

Den tidligere regering afgav den 12. oktober 2001 høringssvar over debatoplægget. En kopi af debatoplægget og høringssvaret er sendt til Folketingets Europaudvalg den 31. oktober 2001.

Kommissionen har den 11. september 2002 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (KOM (2002) 443 endelig). Forslaget blev den 18. september 2002 fremsendt til Rådet.

Europa-Parlamentet har ved udtalelse af 23. september 2003 forkastet Kommissionens forslag og opfordret Kommissionen til at stille et nyt forslag. Den 2. april 2004 har Europa-Parlamentet afgivet endnu en udtalelse om forslaget og i den forbindelse stillet 152 ændringsforslag til direktivforslaget.

På den baggrund har Kommissionen den 28. oktober 2004 fremsat et revideret direktivforslag, som imidlertid blev trukket tilbage på Kommissionens eget initiativ i december 2004. Den 7. oktober 2005 har Kommissionen fremsat et nyt revideret direktivforslag.

Rådets direktiv 87/102/EØF er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF om ændring af direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugerkredit (ændring af bestemmelserne om beregning af de årlige omkostninger i procent).

Direktivforslaget er fremsat med hjemmel i EF-traktatens artikel 95. Forslaget vil således skulle vedtages i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251 (fælles beslutningstagen).

Der er tale om et forslag til et helt nyt forbrugerkreditdirektiv til afløsning af det eksisterende direktiv 87/102/EØF.

I de ledsagende bemærkninger til det seneste reviderede direktivforslag konstaterer Kommissionen, at kun en mindre del af det europæiske forbrugerkreditmarked er grænseoverskridende. Det nye forbrugerkreditdirektiv skal ifølge Kommissionen give banker bedre markedsvilkår og give forbrugerne adgang til billige kreditaftaler samt et bredere udbud af disse.

I forhold til det forslag, som Kommissionen fremsatte den 22. september 2002, lægges der med det seneste reviderede direktivforslag op til en mindre indgribende harmonisering af forbrugerkreditlovgivningen.

Direktivforslaget indebærer som udgangspunkt en totalharmonisering, mens det gældende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) alene er et minimumsharmoniseringsdirektiv. Mens Kommissionen ved direktivforslaget af 11. september 2002 foreslog, at man sigtede mod totalharmonisering i enhver henseende, har Kommissionen dog ved det reviderede direktivforslag foreslået, at der på visse punkter gives spillerum for en vis forskelligartet national gennemførelse. Kommissionen har således foreslået en bestemmelse om gensidig anerkendelse, der indebærer, at virksomheder – for så vidt angår indholdet i visse af direktivets bestemmelser – alene skal leve op til de krav, der stilles i etableringslandet (artikel 21, stk. 2).

Direktivets anvendelsesområde er foreslået væsentligt reduceret. Det tidligere direktivforslag omfattede bl.a. kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom, som ikke havde til formål at yde kredit til køb eller ombygning af fast ejendom, men Kommissionen har erkendt, at det er uhensigtsmæssigt at introducere en sontring, der angår formålet med et optaget lån, og det foreslås derfor, at kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom generelt undtages fra direktivets anvendelsesområde. Endvidere falder eksempelvis kreditaftaler, der angår gæld på over 50.000 €, kreditaft-

taler, der hviler på retsforlig, kreditaftaler sikret ved håndpant og kautionsaftaler nu uden for direktivets anvendelsesområde.

Endelig er en række bestemmelser og forpligtelser for medlemsstaterne taget ud af direktivforslaget. Blandt andet er der ikke længere krav om registrering af kreditgivere og kreditformidlere, og det kræves ikke længere, at der oprettes en central database over skyldnere, der har gjort sig skyldig i betalingsforsømmelse. Endvidere er bestemmelser om dørsalg, om angivelse af kreditgiveromkostninger i procent, om reguleringen af variable debitorrenter, om urimelige kontraktvilkår og om inddrivelse og inkasso udgået. Desuden er der foreslået lempeligere regler for visse mindre kreditaftaler, herunder for kreditaftaler, der angår gæld på 300 € eller mindre. Endelig er kreditgiveren og kreditformidlerens rådgivningspligt er reduceret.

Direktivforslaget indeholder dog fortsat forslag til en række nye regler, som – i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (87/102/EØF) – vil indebære en udvidet fællesskabsretlig regulering af området for forbrugerkredit. Det drejer sig navnlig om følgende forslag:

- Krav om, at reklamer for kreditaftaler ledsages af nærmere angivet information om årlige omkostninger i procent mv. (artikel 4).*
- Krav om kreditgiver/kreditformidlers forudgående orientering og rådgivning af forbrugeren om årlige omkostninger i procent mv. (artikel 5).*
- Krav om, at der skabes adgang for kreditgivere/kreditformidlere fra andre medlemslande til eksisterende databaser over dårlige betalere (artikel 8).*
- Udvidelse af oplysningspligten ved indgåelse af kreditaftaler, bl.a. ved krav om oplysning om debitorrenten. Endvidere er oplysningspligten tydeliggjort, for så vidt angår årlige omkostninger i procent (artikel 9 og 18).*
- Indførelse af en generel 14 dages fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler (artikel 13).*
- Indførelse af en regel om tilbagebetaling før forfaldstid (artikel 15).*

1.2. Formandskabets kompromisforslag

1.2.1 Kommissionens reviderede forslag har været drøftet på en række møder i Rådets arbejdsgruppe. Til brug for den seneste drøftelse i arbejdsgruppen den 25. – 26. april 2006 har det nuværende østrigske formandskab på baggrund af arbejdsgruppens drøftelser udarbejdet et kompromisforslag af 13. april 2006, som tager udgangspunkt i Kommissionens reviderede forslag.

Kompromisforslaget indeholder bl.a. et forslag til at nedsætte grænsen for, hvornår mindre kreditaftaler falder under et lempeligere sæt af regler ("light-regime") fra maksimalt 300 € til maksimalt 200 €. Herudover foreslås det at hæve beløbet for, hvornår en kreditaftale falder uden for

direktivets anvendelsesområde fra 50.000 € til 100.000 € eller et tilsvarende beløb i en anden valuta.

1.2.2. I det følgende gennemgås de relevante bestemmelser, som knytter sig til de af formandskabet stillede spørgsmål, der skal drøftes på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2006.

I den foreslåede bestemmelse i artikel 5, stk. 2, om information forud for kontraktindgåelse har Kommissionen i det reviderede forslag foreslået en række yderligere oplysningsforpligtelser medtaget, herunder f.eks. oplysning om gældende morarenter, misligholdelsesomkostninger og retten til tilbagebetaling før forfaldstidspunktet.

Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået en række mindre ændringer, herunder foreslået en ny informationsforpligtelse (stk. 2, litra ba), hvorefter der ved kredit i form af udsat betaling ved køb af varer eller tjenesteydelser skal oplyses om varen eller tjenesteydelsen samt om dennes kontantpris. Herudover er det i bestemmelsens 2. afsnit vedrørende taletelefoni præciseret, hvad der som minimum skal oplyses for at opfylde betingelsen i artikel 3, stk. 3, litra b, 2. led, om den finansielle tjenesteydelses vigtigste karakteristika.

I Kommissionens reviderede forslag til artikel 3, litra f, der vedrører definitionen af "samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten", er bestemmelsen blevet ændret således, at kun omkostninger, som forbrugeren skal betale ved aftalemæssig forvaltning af kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, er omfattet af definitionen. For så vidt angår omkostninger ved tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, foreslår Kommissionen, at disse er omfattet, hvis indgåelsen af aftalen om tjenesteydelsen er en nødvendig forudsætning for at opnå kreditten eller den oplyste rentesats. Endelig har Kommissionen i bestemmelsens sidste led foreslået at udelade omkostninger, som påhviler forbrugeren i forbindelse med indgåelsen af en kreditaftale til andre end kreditgiveren, herunder til notar og skattevæsen.

I formandskabets kompromisforslag er artikel 3 (f) foreslået ændret, således at betingelsen om, at en omkostning kun skal medtages, hvis kreditgiveren har haft kendskab hertil, er udgået. Herudover har formandskabet foreslået bestemmelsen ændret, så det i relation til omkostninger ved tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, herunder navnlig forsikringspræmier, bliver afgørende for, om disse er omfattet af definitionen, at den tegnede forsikring rent faktisk sikrer tilbagebetaling af lånet. Formandskabet har i tilknytning hertil foreslået en metode til udregning af forsikringsomkostninger i de tilfælde, hvor disse ikke er kendt på tidspunktet for reklamering eller forud for kontraktindgåelsen, jf. artikel 3, litra ga, 4. afsnit. Kreditgiveren vil herefter skulle angive forsikringsomkostninger på baggrund af de gennemsnitlige omkostninger, der har været forbundet med indgåelse af tilsvarende forsikringer, herunder sikkerhedsstillelse af en lignende karakter indgået med kreditgiveren, inden for de seneste 5 år.

For så vidt angår det sidste led af definitionen i artikel 3 (f), der undtager omkostninger som påhviler forbrugeren i form af udgifter til notar eller skattevæsen fra definitionen af samlede omkostninger, har formandskabet foreløbigt ladet Kommissionens forslag bestå uændret.

I Kommissionens reviderede forslag til artikel 9, stk. 2, der vedrører obligatoriske oplysninger i kreditaftalen er der i forhold til det oprindelige forslag medtaget en række yderligere obligatoriske oplysninger, der i det store hele medfører, at den information, der skal gives forud for kontaktindgåelse, svarer til de oplysninger, der skal gives i selve kreditaftalen.

Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået nogle mindre ændringer i artikel 9, stk. 2, herunder foreslået en ny bestemmelse i litra ca svarende til den ovenfor omtalte i artikel 5, stk. 2, litra ba. Herudover har formandskabet foreslået, at der tilføjes en bestemmelse i litra p, hvorefter der i kreditaftalen skal gives oplysning om adgangen til at afgøre tvister ved klagenevæn og procedurerne i forbindelse hermed, som skal erstatte Kommissionens forslag herom i artikel 9, stk. 1.

I kommissionens reviderede forslag til artikel 13 om fortrydelsesret er der foreslået en ændring af stk. 1, litra a, hvorefter fristen for fortrydelsesretten enten regnes fra den dag, hvor kreditaftalen er indgået, eller den dag hvor forbrugeren modtager de oplysninger, der efter artikel 9, stk. 2, skal gives i kreditaftalen. Herudover har Kommissionen foreslået ændringer vedrørende forbrugers udøvelse af fortrydelsesretten over for kreditgiveren, herunder bl.a. indført en adgang for forbrugeren til at notificere kreditgiveren om, at han eller hun har til hensigt at udøve fortrydelsesretten. Endelig har Kommissionen foreslået ændringer i stk. 4, vedrørende forbrugers tilbagebetaling, herunder tilbagebetaling af skyldige renter.

I kompromisforslagets artikel 13, har formandskabet foreslået, at stk. 2, om forbrugers adgang til at notificere kreditgiveren om at ville udøve fortrydelsesretten, slettes. Herudover har formandskabet foreslået en ny bestemmelse i stk. 5, hvorefter medlemsstaterne kan beslutte, at stk. 1-4 ikke skal finde anvendelse på kreditaftaler, der er indgået foran en notar, forudsat at notaren kan bekræfte, at forbrugeren er garanteret sine rettigheder efter artikel 5 og 9.

Kommissionen har i det reviderede forslag foreslået en ny artikel 14 om tilknyttede transaktioner, hvorefter en forbruger, der udøver sin fortrydelsesret f.eks. ved køb af en vare, heller ikke længere er bundet af en eventuel tilknyttet kreditaftale, jf. stk. 1. Herudover er der i stk. 2 foreslået en bestemmelse, hvorefter en forbruger i tilfælde af f.eks. en sælgers misligholdelse af en købsaftale, under nærmere angivne betingelser vil kunne iværksætte retslige skridt mod kreditgiveren ifølge en tilknyttet kreditaftale. Det foreslås, at det overlades til medlemsstaterne at bestemme, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retslige skridt kan iværksættes. Endelig

er der i stk. 3 foreslået indsat en bestemmelse, hvorefter reglerne i stk. 1 og 2 ikke har indflydelse på nationale bestemmelser om solidarisk ansvar mellem eksempelvis en sælger og en kreditgiver.

I formandskabets kompromisforslag er ordlyden af stk. 2 foreslået forenklet under anvendelse af begrebet "tilknyttet kreditaftale", som dette er defineret i artikel 3, litra f.

I artikel 15, der vedrører tilbagebetaling før forfaldstidspunktet, har Kommissionen i sit reviderede forslag foreslået en tilføjelse til det oprindelige forslags stk. 1, hvorefter forbrugeren har ret til en rimelig reduktion af de samlede kreditomkostninger ved tilbagebetaling før forfaldstidspunktet. Formandskabet har i sit kompromisforslag fundet anledning til at præcisere, hvad der menes med en rimelig reduktion. Forbrugeren vil herefter kunne kræve en reduktion svarende til de renter og omkostninger, der ville skulle have været betalt i den resterende løbetid for kreditaftalen.

Herudover foreslår formandskabet i artikel 15, stk. 2, at en kreditgiver kun er berettiget til at kræve en godtgørelse for en tilbagebetaling før forfaldstidspunktet, hvis det samlede kreditbeløb overstiger 3.000 € eller et tilsvarende beløb i anden valuta, og hvis tilbagebetalingen før forfaldstid sker i en periode, hvor en fast rente er aftalt, og denne er aftalt at vare ud over et år.

Formandskabet har desuden foreslået en ny bestemmelse i artikel 15, stk. 3, hvorefter kreditor ikke kan kræve godtgørelse af forbrugeren, hvis tilbagebetalingen sker som led i en forsikringsordning, der er etableret for at tilvejebringe en tilbagebetalingsgaranti. Endelig har formandskabet foreslået en ny bestemmelse i artikel 15, stk. 4, hvorefter medlemsstaterne kan begrænse kreditors godtgørelse svarende til enten en maksimal procentdel af det skyldige kreditbeløb, et specifikt beløb eller ved at fastsætte en opsigelsesperiode, igennem hvilken forbrugeren skal fortsætte med at betale renter.

I artikel 17 om overskridelse af samlede kreditbeløb har Kommissionen i sit reviderede forslag stillet forslag om, at kreditgiveren i tilfælde af en væsentlig overskridelse af det samlede kreditbeløb på over en måned skal gøre forbrugeren opmærksom på overskridelsen samt på debitorrenten og eventuelle udgifter forbundet med overskridelsen. Efter forslaget til stk. 2 skal en væsentlig overskridelse, der varer ud over tre måneder, afvikles om nødvendigt ved hjælp af en ny kreditaftale. I kompromisforslaget er forslaget til stk. 2 udgået.

For så vidt angår artikel 21 om harmonisering og gensidig anerkendelse, har formandskabet foreløbigt ladet artiklen bestå uændret.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har som nævnt ved udtalelse af 23. september 2005 forkastet Kommissionens forslag af 11. september 2002 og opfordret Kommissionen til at stille et nyt forslag. Parlamentet har i sin udtalelse blandt andet henvist til, at forslaget ikke i tilstrækkelig grad er samordnet med eksisterende og kommende EU-regler, herunder persondatadirektivet, konkurrenceretten og Basel II, som omhandler kapitaldækningskrav for pengeinstitutter.

Europa-Parlamentet har i forlængelse heraf afgivet endnu en udtalelse om forslaget den 2. april 2004, hvor der stilles 152 ændringsforslag til direktivforslaget.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i de ledsagende bemærkninger til direktivforslaget, at Fællesskabet i overensstemmelse med nærhedsprincippet kan træffe foranstaltninger, eftersom målet med det forestående tiltag, nemlig udarbejdelse af fælles bestemmelser om visse aspekter ved medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor bedre kan gennemføres på fællesskabsplan. I tilknytning hertil anfører Kommissionen, at direktivet i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet begrænser sig til det minimum, der er nødvendigt for at nå disse mål.

Det er på baggrund heraf, og i lyset af at direktivforslaget skal erstatte et eksisterende direktiv om grænseoverskridende forbrugercredit, regeringens opfattelse, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Rådets direktiv af 22. december 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om forbrugercredit (87/102/EØF) er gennemført i dansk ret ved kreditaftaleloven (lov nr. 398 af 13. juni 1990 om kreditaftaler), der ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for forbrugeren.

Forbrugercreditdirektivet er som nævnt senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/7/EF. Ændringsdirektivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 442 af 31. maj 2000. Direktivændringen omhandler beregning af de årlige omkostninger i procent.

Kreditaftaleloven indeholder bl.a. bestemmelser om kreditgivers oplysningspligt i forbindelse med aftalens indgåelse (§§ 8-10 og 13-18), kreditgivers oplysningspligt under kreditaftalens forløb (§§ 11-12), tilsidesættelse af oplysningspligten (§§ 23-24), indfrielse af fordringen før forfaldstidspunktet (§ 26-27) og forbrugersens bevarelse af indsigelser mv. (§ 32-33).

For en nærmere beskrivelse af kreditaftalelovens bestemmelser henvises til grundnotatet, der er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. november 2002, hvor der endvidere findes en beskrivelse af de relevante spørgsmål, der er reguleret i anden lovgivning.

Herudover kan der henvises til markedsføringslovens § 15, stk. 1, der indeholder en regel om, at såfremt størrelsen eller opkrævningen af gebyrer i et løbende kontraktforhold kan ændres til ugunst for forbrugeren, skal betingelserne herfor være klart fremhævet i kontrakten. Finansielle virksomheder er ikke underlagt markedsføringslovens regler, men er i stedet underlagt reglerne i bl.a. bekendtgørelse nr. 1046 af 27. oktober 2004 om god skik for finansielle virksomheder. Heri findes bl.a. generelle bestemmelser om god skik, herunder om rådgivning, information og forpligtelser ved aftaleindgåelse.

5. Høring

Direktivforslaget har været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer mv. Der henvises til grundnotatet af 1. november 2002 for en udførlig gennemgang af de indkomne høringssvar. Endvidere henvises til det aktuelle notat, som blev sendt til Europaudvalget den 8. maj 2003, hvor indholdet af høringssvar fra Præsidenten for Københavns Byret og Oliebranchens Fællesrepræsentation gengives.

Justitsministeriet har desuden sendt Kommissionens reviderede direktivforslag af 7. oktober 2005 i høring hos nedenstående myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Københavns Byret, Retten i Århus, Retten i Odense, Retten i Aalborg og Retten i Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Danmarks Automobilforhandlerforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Franchise Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Kreditråd, De Danske Bilimportører, Finans og Leasing, Finansrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer FRR, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Formanden for Forbrugerklagenævnet, Forsikring & Pension, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, HTS - Handel, Transport og Serviceerhvervene, Håndværksrådet, IT-Brancheorganisationen, RKI Kreditinformation A/S, Pengeinstitutankenævnet, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Realkreditankenævnet, Realkreditrådet, Københavns Universitet, Århus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Handelshøjskolen i København og Handelshøjskolen i Aarhus.

Præsidenterne for Østre Landsret, Vestre Landsret, og Københavns Byret, Den Danske Dommerforening, Dansk Franchise Forening og Pengeinstitutankenævnet har ikke fundet anledning til at udtale sig om direktivforslaget.

Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Dansk Industri, De Danske Bilimportører, Foreningen af Registrerede revisorer FRR, Håndværksrådet og Aalborg Universitet har ikke bemærkninger til forslaget.

***Advokatrådet** finder det glædeligt, at en række af de væsentlige indvendinger, som Advokatrådet tidligere har fremført ikke længere er aktuelle pga. ændringer i det reviderede direktivforslag. Advokatrådet bemærker dog, at kravet om fuld harmonisering indebærer, at medlemsstater, der måtte have regler, der yder forbrugeren en bedre beskyttelse end fastsat i direktivet, ikke kan opretholde en sådan højere forbrugerbeskyttelse, hvis direktivet vedtages. Endvidere har Advokatrådet en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.*

***Dansk Handel & Service** støtter, at det nye forslag er mindre teknisk og mindre detaljeret, og at formidling af lån, hvor forretningen ikke har truffet selvstændige beslutninger om kreditgivning, er undtaget. Dansk Handel & Service finder dog, at informationsforpligtelserne i direktivforslaget bør begrænses af hensyn til overskueligheden. Dansk Handel & Service har desuden en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.*

***Finansrådet** finder, at det nye forslag er bedre end det tidligere fremsatte. Det er dog Finansrådets opfattelse, at forslaget ikke virker ordentligt gennemarbejdet, og der er flere steder, hvor bestemmelsernes rækkevidde og indhold giver anledning til bemærkninger og spørgsmål. Finansrådet støtter, at direktivet underlægges totalharmoniseringsprincippet. Finansrådet finder dog, at forslagens artikel 21 skaber uklarhed om, i hvilken udstrækning der er tale om et totalharmoniseringsdirektiv. Endvidere ønsker Finansrådet klarhed over, om medlemsstaterne frit kan lade direktivet finde anvendelse på områder, som ikke er omfattet af direktivet. Finansrådet har desuden en lang række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.*

***Forbrugerombudsmanden** finder, at ændringerne i forhold til det tidligere forslag på flere væsentlige punkter har ført til en klar forringelse af forbrugerbeskyttelsesniveauet. Forbrugerombudsmanden påpeger i den forbindelse bl.a., at der ikke fortsat i direktivforslaget opstilles begrænsninger for, i hvilket omfang debitorrenten kan variere. Forbrugerombudsmanden har desuden en række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.*

***Forbrugerrådet** frygter, at direktivforslaget vil sænke det fælleseuropæiske beskyttelsesniveau for forbrugercredit til den laveste fællesnævner. Desuden finder Forbrugerrådet det svært generelt at overskue konsekvenserne af at indføre princippet om gensidig anerkendelse, og i den forbindelse er Forbrugerrådet bekymret for, at princippet leder til, at kreditgivere vælger at etablere sig i det land, der har den lempeligste lovgivning. Forbrugerrådet har desuden en lang række konkrete bemærkninger til visse af forslagens bestemmelser.*

***Realkreditankenævnet** finder det velbegrundet, at kreditaftaler med pant i fast ejendom er undtaget fra direktivet, idet der næppe for realkreditlån findes et behov for en yderligere regulering end den, der følger af den frivilligt indgåede "Code of Conduct", i medfør af hvilken der i et*

særligt "Europæisk Informationsblad" gives oplysninger, som på en række punkter er mere detaljerede end de, der i dag gives efter kreditaftaleloven.

Realkreditrådet, der kan tilslutte sig Realkreditnævnets bemærkninger, noterer ligeledes med tilfredshed, at kreditaftaler sikret ved pant i fast ejendom er undtaget fra direktivet, og opfordrer til, at disse ikke inkluderes ved implementeringen i dansk ret af direktivet.

RKI Kredit Information A/S ønsker bekræftet, at artikel 8, stk. 2, skal forstås således, at forpligtelsen efter bestemmelsen til at orientere forbrugere om databasekonsultationer påhviler kreditgiveren og ikke kreditinformationsbureauet.

Handelshøjskolen i Århus v/ Lektor Hans Henrik Edlund finder, at fortrydelsesretten i forslagens artikel 15 bør kunne udøves uden, at forbrugeren skal betale en bod. Han har i øvrigt en række konkrete bemærkninger til nogle af forslagens bestemmelser.

6. Andre landes holdninger

Rådets arbejdsgruppe om forbrugerbeskyttelse har afsluttet 1. læsning af det reviderede direktivforslag, hvorefter formandskabet på baggrund heraf har udarbejdet det ovenfor omtalte kompromisforslag.

Det østrigske formandskab har besluttet, at spørgsmålene om henholdsvis harmoniseringsgraden, betaling før forfaldstidspunktet, og de årlige omkostninger i procent, skal undergives en politisk drøftelse på rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2006. Herudover har formandskabet udvalgt en række artikler til drøftelse, der efter formandskabets opfattelse vil kunne opnå enighed om i den nærmeste fremtid. Det gælder bestemmelser om oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede kreditaftaler og overtræk.

I det følgende gennemgås forhandlingssituationen med udgangspunkt i de spørgsmål, som formandskabet har stillet forud for drøftelserne på næste rådsmøde.

I relation til spørgsmålet om totalharmonisering har flere medlemsstater umiddelbart udtrykt sig positivt over for ideen, men flere lande har dog samtidig peget på konkrete bestemmelser i direktivet, hvor totalharmonisering vil kunne medføre en forringelse af forbrugerbeskyttelsen, herunder bl.a. artikel 9, 14 og 15.

For så vidt angår princippet om gensidig anerkendelse har et mindre antal medlemsstater peget på, at der kan være fordele forbundet med at indføre princippet, mens en række medlemsstater derimod finder, at princippet alene medfører ulemper. I tilknytning hertil har Udvalget for Civilretlige Spørgsmål (generelle aspekter) afgivet en udtalelse vedrørende spørgsmålet om gensidig

anerkendelse, hvori udvalget finder, at bestemmelsen om gensidig anerkendelse rejser både politiske og tekniske spørgsmål i relation til reglerne om international privatret i den eksisterende Rom-I-konvention og i udkastet til den planlagte Rom-I-forordning.

I relation til bestemmelserne om betaling før forfaldstidspunktet og de årlige omkostninger i procent er det regeringens opfattelse, at der umiddelbart er opbakning til hovedlinjerne i formandskabets kompromisforslag, men der udestår endnu så væsentlige indholds- og fortolkningsmæssige spørgsmål, at de fleste lande endnu ikke har tilkendegivet en endelig holdning til bestemmelserne. For så vidt angår de af formandskabet udvalgte artikler om oplysningsforpligtelser, fortrydelsesret, tilknyttede kreditaftaler og overtræk, synes der umiddelbart at være støtte til bestemmelserne, men der foreligger stadig uklarhed om visse dele af bestemmelserne, som flere lande har taget forbehold om.

7. Foreløbig dansk holdning

Det er regeringens umiddelbare opfattelse, at det seneste reviderede direktivforslag udgør en forbedring i forhold til forslaget, som Kommissionen fremsatte den 11. september 2002.

Fra dansk side kan man som udgangspunkt støtte Kommissionens bestræbelser på at gennemføre totalharmonisering, forudsat at der samtidig hermed sikres et tilstrækkeligt højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Man vil imidlertid ikke kunne støtte den foreslåede bestemmelse om gensidig anerkendelse som et alternativ til totalharmonisering. Efter regeringens opfattelse bør man på de områder, hvor der findes behov for at overlade medlemsstaterne et større spillerum ved implementeringen, indrette reglerne herefter, f.eks. ved anvendelse af minimumharmonisering.

For så vidt angår de øvrige rejste spørgsmål om henholdsvis definitionen af de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkredit, oplysningsforpligtelser, tilknyttede kreditaftaler, betaling før forfaldstidspunktet og fortrydelsesret kan man fra dansk side som udgangspunkt støtte hovedlinjerne i disse bestemmelser, men der udestår stadig en række spørgsmål af indholds- og fortolkningsmæssig, som bør afklares før en endelig dansk holdning kan fastlægges.

I relation til direktivets øvrige bestemmelser, som ikke forventes drøftet på det kommende råds-møde, udestår der fortsat en række substansdrøftelser, og bestemmelserne giver ligeledes anledning til en række fortolkningsspørgsmål, som efter dansk opfattelse kræver en nærmere afklaring, inden der vil kunne fastlægges en endelig dansk holdning. I forbindelse med disse drøftelser vil man fra dansk side navnlig lægge vægt på, at der findes en rimelig balance mellem på den ene side hensynet til et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og på den anden side hensynet til at undgå en unødigt kompliceret lovgivning.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget indeholder en række nyskabelser i forhold til det eksisterende forbrugerkreditdirektiv (direktiv 87/102/EØF med senere ændringer). Navnlig som følge heraf vil direktivforslaget, hvis det vedtages i dets nuværende form, nødvendiggøre ændringer i lovgivningen.

Der er dog også områder, hvor der allerede i dag findes en regulering i direktiv 87/102/EØF, som vil have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det gælder f.eks. områder, hvor der efter det fremsatte direktivforslag stilles forslag til ændringer og/eller præciseringer i den gældende regulering.

Der kan navnlig peges på følgende områder, hvor en vedtagelse af forslaget, som det nu foreligger, giver anledning til lovgivningsmæssige overvejelser:

- *Ændringer i kreditaftalelovens anvendelsesområde, bl.a. med hensyn til små og gratis kreditter.*
- *Indførelse af regler om kreditgiver/kreditformidlers forudgående orientering og rådgivning af forbrugeren om årlige omkostninger i procent mv.*
- *Udvidelse af kreditgiverens oplysningspligt ved indgåelse af kreditaftaler, herunder bl.a. med hensyn til oplysningspligt vedrørende debitorrenten.*
- *Indførelse af en generel fortrydelsesret ved indgåelse af kreditaftaler.*
- *Indførelse af en regel om, at hver af parterne kan opsige en tidsubegrænset kreditaftale med et nærmere bestemt varsel.*
- *Ændringer af reglerne om mærkning og skiltning med pris mv.*

Det bemærkes, at såfremt en bestemmelse om ændring af gebyrer ikke medtages i artikel 9, stk. 2, som foreslået fra dansk side, vil det give anledning til overvejelser om ændring af markedsføringslovens bestemmelser om gebyrer.

Eftersom bestemmelserne om registrering af kreditgivere og kreditformidlere samt om oprettelse af en central database for dårlige betalere er udgået, skønnes direktivforslaget som udgangspunkt ikke at have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

I relation til spørgsmålet om forbrugerbeskyttelse er det umiddelbart den danske opfattelse, at direktivet på en række centrale områder vil medføre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau. Det gælder navnlig i relation til de foreslåede bestemmelser om henholdsvis oplysningsforpligtelser, de årlige omkostninger i procent og fortrydelsesret.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er regeringens skøn, at yderligere harmonisering af reglerne om kreditaftaler på sigt kan bevirke øget grad af grænseoverskridende konkurrence med heraf afledte positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Forslaget tillige med et grundnotat herom blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 14.-15. november 2002 til orientering. Et aktuelt notat blev oversendt til Europaudvalget den 1. november 2002.

Endvidere blev et aktuelt notat oversendt til Europaudvalget den 8. maj 2003 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 19. maj 2003.

Endelig har Europaudvalget den 31. oktober 2001 modtaget kopi af Kommissionens debatoplæg om ændring af forbrugerkreditdirektivet og af regeringens høringssvar.